INTERN JAARVERSLAG 2019

VAN AGENTSCHAP NVWA

VAN HET MINISTERIE VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Datum: 13 maart 2020

[redacted]

13/3

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding 2

2 Directieverslag 4

3 Bedrijfsvoeringparagraaf 7

4 Jaarrekening 2019 10

4.1 Balans op 31 december 2019 10
4.2 Staat van baten en lasten over 2019 11
4.3 Kasstroomoverzicht over 2019 12
4.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 13
4.5 Toelichting op de balans 17
4.6 Toelichting op de staat van baten en lasten 26
4.7 Toelichting op het kasstroomoverzicht 30
4.8 Gebeurtenissen na balansdatum 31

5 Overige gegevens 32

5.1 Resultaatbestemming 32
5.2 Controleverklaring 32

[redacted] 13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

1 Inleiding

Voor u ligt het interne jaarverslag van de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA).

In hoofdstuk 2 wordt kort ingegaan op de belangrijkste activiteiten en resultaten van de NVWA over 2019. In hoofdstuk 3 komt de bedrijfsvoeringparagraaf aan bod. De financiële resultaten zijn opgenomen in hoofdstuk 4.

In de staat van baten en lasten is de realisatie van 2019 afgezet tegen de oorspronkelijke vastgestelde begroting 2019 en de realisatie 2018. De lezer wordt geadviseerd om goed kennis te nemen van de informatie gepresenteerd in paragraaf 4.4, voor een juiste interpretatie van de gepresenteerde cijfers in dit jaarverslag. De NVWA sluit het boekjaar af met een negatief resultaat van € 53,1 mln. De gepresenteerde cijfers in dit jaarverslag zijn vastgesteld in hele euro's met twee decimalen en vervolgens per getal afgerond op duizenden euro's.

De controleverklaring en de resultaatbestemming zijn in hoofdstuk 5 opgenomen.

13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Lijst met afkortingen

Afkorting	Betekenis
AZ	Ministerie van Algemene Zaken
BIT	Bureau ICT-toetsing
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CBb	College van Beroep voor het bedrijfsleven
DGF	Diergezondheidsfonds
DICTU	Dienst ICT Uitvoering
EZK	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
FEZ	Financieel Economische Zaken
HPK	Herplaatsingskandidaten
I&W	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
IMVA	Immateriële vaste activa
INSPECT	Software systeem
ISO	International Organisation for Standardization
IUC	Inkoop Uitvoering Centrum
J&V	Ministerie van Justitie en Veiligheid
KDS	Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector
KPI's	Kritische Prestatie Indicatoren
Lab-VV	Laboratorium Voeder en Voedselveiligheid
LNV	Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit
MVA	Materiële vaste activa
NOK	Nadere overeenkomst
NVWA	Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
P&C-cyclus	Planning & Control cyclus
PI&I	Procesvernieuwing, Informatie & ICT
RHB	Rijkshoofdboekhouding
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
SSO	Shared Service Organisatie
VPB	Vennootschapsbelasting
VWNW kandidaten	Van werk naar werk kandidaten
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WFSR	Wageningen Food Safety Research

[redacted] 13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

2 Directieverslag

Missie en kernwaarden
Het werk van de NVWA is van groot belang voor het waarborgen van publieke belangen, zoals voedselveiligheid, productveiligheid, het vertrouwen van de burger in de veiligheid van voedsel en producten, dierenwelzijn, plant- en diergezondheid, natuur, en daarmee ook de handelspositie van Nederland. De missie van de NVWA hierbij is: "De NVWA, omdat we staan voor de veiligheid van voedsel en consumentenproducten, dierenwelzijn en natuur."
De NVWA realiseert de missie door 'Be TOP', dat wil zeggen door betrouwbaar, transparant, onafhankelijk en professioneel te zijn. Leidend in het handelen van de NVWA is het vergroten van de voedsel- en productveiligheid, het welzijn van dieren en plantgezondheid, door hoge naleving van (inter)nationale wet- en regelgeving en een optimale beheersing van risico's.

In de missie en visie is samengevat waar het bij de NVWA om gaat. De oriëntatie is extern, gericht op politiek, opdrachtgevers, eigenaar, burgers en bedrijven. De NVWA legt focus op het bereiken van effect voor de samenleving. Hiertoe wil de NVWA de volgende strategische doelen realiseren:

- Bevorderen van naleving van wet- en regelgeving en optimale beheersing van risico's, voor voedsel- en productveiligheid, dierenwelzijn en plantgezondheid;
- Versterken van de controle op producten voor de (inter)nationale handel (zowel voor de Nederlandse markt, als de exportmarkten);
- Vergroten van uniformiteit in onze manier van werken, voor rechtszekerheid en rechtsgelijkheid voor bedrijven;
- Vergroten van transparantie in onze werkwijze, voor een goede informatiepositie van (vertegenwoordigers van) consumenten, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bedrijven;
- Vergroten van onze doelgerichtheid, doelmatigheid en wendbaarheid, voor een zo groot mogelijk maatschappelijk effect;

Bij het realiseren van strategische doelen zijn de mensen in de organisatie de belangrijkste factor. Medewerkers zijn professionals en presteren het beste wanneer zij voldoende ruimte krijgen om die prestaties met elkaar te leveren. Ook op deze onderdelen zet de NVWA als organisatie en als werkgever volop in.

Personeel NVWA
De formatie van de NVWA bedroeg op 31 december 2019 2.576 fte. De totale gemiddelde ambtelijke bezetting in 2019 was 2.443 fte, inclusief gemiddeld 11 fte met een bijzondere status zoals VWNW en HPK medewerkers.

	per 31-12-19	per 31-12-18	gem. 2019	gem. 2018
Formatie (fte)	2.576	2.712		
Totale ambtelijke bezetting (fte)	**2.436**	**2.459**	**2.443**	**2.419**
Bezetting regulier (fte)	2.423	2.449	2.432	2.407
Bezetting bijzondere status (fte)	13	9	11	11
Totale ambtelijke bezetting (aantal)	**2.556**	**2.583**	**2.564**	**2.540**
Bezetting regulier (aantal)	2.540	2.570	2.549	2.524
Bezetting bijzondere status (aantal)	16	13	15	16

Sturing en risicobeheer
Ter verdere verbetering van het functioneren van de NVWA is en wordt er gewerkt aan het verbeteren van de sturingsrelatie met de opdrachtgevers. De kritische prestatie indicatoren (KPI's) met betrekking tot onder meer het verbeteren van nalevingsniveaus en de afhandeling van klachten zijn hierin essentieel. Met het jaarplan 2020 heeft de NVWA daar een verdere slag in gemaakt.

[redacted] 13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Voor het versterken van de P&C-cyclus en de interne sturing heeft de NVWA in 2017 de A3-sturingssystematiek geïntroduceerd. Deze systematiek houdt in dat voor het concern en de onderliggende onderdelen een A3 jaarplan wordt opgesteld waarin missie, visie, succesbepalende factoren, resultaten en acties bij elkaar gebracht en verbonden worden op één A3. De A3-systematiek is inmiddels volledig ingebed in de P&C-cyclus.

In 2018 is de NVWA gestart met het ontwikkelen van risicomanagement. Dit ter identificatie en beheersing van risico's wat betreft de strategische doelen van de organisatie. De basis voor het risicomanagement is ISO 31000. In 2019 is gestart met de verdere implementatie van risicomanagement. Dit krijgt, mede in relatie tot het verbinden van risicomanagement met de P&C-cyclus, in 2020 verder zijn beslag.

Herbezinning
Onder de noemer van NVWA 2020 is de NVWA een transformatieproces gestart om het toezicht te verbeteren en te versterken. Een belangrijk onderdeel van NVWA 2020 is het programma Procesvernieuwing, Informatie & ICT (PI&I) en het binnen dit programma ontwikkelde software systeem INSPECT. Naar aanleiding van de laatste toets van het BIT heeft de minister van LNV besloten om te stoppen met ontwikkeling en verdere implementatie van INSPECT en heeft de minister de Tweede Kamer hierover bij brief van 15 april 2019 geïnformeerd (Kamerstuk 33 835, nr. 117).

Gegeven het besluit om te stoppen met de verdere ontwikkeling en implementatie van INSPECT, gesprekken met de Tweede Kamer en gelet op de adviezen van het BIT, heeft de minister van LNV besloten tot het inlassen van een periode van herbezinning. In deze periode van herbezinning wordt gekeken naar de grondoorzaken die hebben geleid tot het moeten stoppen met de ontwikkeling en implementatie van INSPECT. Hierbij wordt breder gekeken dan alleen ICT. Het gaat daarbij ook om de verbinding tussen beleid/hoofdkantoor NVWA en de uitvoeringspraktijk van de inspecteur in het veld, het erkennen van verandermoeheid en ingesleten patronen en het vergroten van de operationele slagkracht. Dit dient te resulteren in een aanpak tot het realiseren van de doelen van de NVWA. Een aanpak waarbij 'stapje voor stapje verbeteren' het adagium is en waarbij niet wordt gedacht in termen van 'grand design'. Voor de herbezinning is een tijdelijk een extra lid aan de directieraad toegevoegd. Bij brief van 12 juli 2019 heeft de minister de Tweede Kamer over deze aanpak geïnformeerd (Kamerstuk 33 835, nr. 127).

De NVWA is in juli gestart met de herbezinning door de grondoorzaken en dieperliggende belemmeringen voor het realiseren van de doelen van de NVWA in kaart te brengen, te analyseren en om aan de hand daarvan diagnoses te stellen. Dit is gedaan aan de hand van eerdere onderzoeken bij de NVWA, gesprekken en ervaringen van medewerkers, zienswijzen van de Ondernemingsraad, etc. Bij brief van 21 november 2019 heeft de minister de Tweede Kamer over de stand van zaken herbezinning NVWA geïnformeerd (Kamerstuk 33 835, nr. 131). Op basis van de herbezinning wordt in de loop van het eerste kwartaal 2020 een verbeteragenda opgesteld, die bij uitvoering leidt tot het zoveel mogelijk wegnemen van belemmeringen voor het realiseren van de NVWA doelen.

Resultaat NVWA 2019
De totale baten van de NVWA bedroegen in 2019 € 342,3 mln. De totale lasten bedroegen in 2019 € 395,4 mln. Het jaar is dan ook afgesloten met een negatief resultaat van € 53,1 mln. Het negatieve resultaat van € 53,1 mln. wordt voornamelijk veroorzaakt door de aanpassing van de grondslagen voor financiële verantwoording (€ 42,0 mln.), zoals toegelicht in paragraaf 4.4 onder stelselwijziging. Het operationele resultaat van de NVWA, exclusief grondslagwijziging, bedraagt € 11,1 mln. negatief. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een lagere omzet derden (€ 6,1 mln.) en een hogere bezetting van ambtelijk personeel en inhuur. Daarnaast zijn de ICT-kosten hoger dan begroot. Het resultaat wordt ten laste van het Eigen Vermogen gebracht. Om structurele verliezen te voorkomen streeft de NVWA jaarlijks naar een evenwicht in baten en lasten, waarbij het beheersen van de kosten, vooral van personeel en ICT, een belangrijke opgave is.

13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Solvabiliteit en liquiditeit
De liquiditeitspositie van de NVWA is met een saldo van € 48,1 mln. voldoende om lopende verplichtingen te voldoen. Per balansdatum is de Quick ratio (vlottende activa – voorraden + liquide middelen / kortlopende schulden) 1,3 (2018: 0,9). Dit betekent dat de NVWA voldoende middelen heeft om al haar kortlopende schulden te voldoen. Uiterlijk bij de eerstvolgende suppletoire wet zal het surplus aan eigen vermogen (€ 17,7 mln.) nog moeten worden afgedragen aan het moederdepartement. Rekening houdende met deze afdracht blijft de liquiditeitspositie van de NVWA voldoende om lopende verplichtingen te kunnen voldoen.

De solvabiliteit (eigen vermogen / totaal vermogen) is 29,0% (2018: 5,9%). Het hoge percentage solvabiliteit is te verklaren door de correcties in het eigen vermogen als gevolg van de stelselwijziging zoals toegelicht in paragraaf 4.4 onder "stelselwijziging".

Vooruitblik 2020
Het jaar 2020 zal in het teken staan van de uitkomsten van de hiervoor genoemde herbezinning, de verbeteragenda die daaruit naar voren komt en de uitvoering van acties uit de verbeteragenda. Dit vergt het nodige aan inzet en betrokkenheid van de directieraad, managers en medewerkers. De reguliere processen, zoals de uitvoering van het jaarplan 2020, zullen in deze periode 'gewoon' doorgang blijven vinden. Daarnaast is en blijft de NVWA voorbereid op mogelijke incidenten en crises. Zo werkt de NVWA ook in 2020 verder aan het verwezenlijken van haar doelen.

[redacted] 13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

3 Bedrijfsvoeringparagraaf

Mededeling in zake de rechtmatigheid van transacties
De som van geconstateerde onrechtmatigheden (fouten + onzekerheden) met betrekking tot de jaarverantwoording over 2019 is kleiner dan de toegestane tolerantie van 2% van de omzet. De geconstateerde onrechtmatigheden (inkoop € 0,9 mln. (fout) en retributies € 1,0 mln. (fout)) worden hieronder toegelicht. Naast de geconstateerde onrechtmatigheden zijn er niet gecorrigeerde getrouwheidsfouten vastgesteld. Dit betreft een onduidelijkheid over de hoogte van de gefactureerde initiële opleidingskosten KDS in relatie tot de ontvangen bijdrage van het moederdepartement (€ 0,2 mln. (onzeker)) en niet gecorrigeerde fouten uit 2018 (€ 1,2 mln. (fout)). Beiden worden in deze bedrijfsvoeringparagraaf toegelicht.

Inkoop
In 2019 is ruim 99% van de inkopen gedaan op basis van een inkooporder en 96% van de facturen op tijd betaald. Uit de eigen interne controles van de NVWA is gedurende het jaar 2019 voor ruim € 0,9 mln. aan onrechtmatige inkopen geconstateerd. Dit betreft een stijging ten opzicht van voorgaande jaren (2018: bijna € 0,9 mln.; 2017: bijna € 0,8 mln.) veroorzaakt door twee casussen: (1) het ontbreken van een geldige NOK voor verlenging van één ingehuurde expert gerelateerd aan de ICT herbezinning (€ 0,2 mln.) en (2) een bestelling voor noodzakelijke databestanden die Europees aanbesteed had moeten worden (€ 0,1 mln.).

In totaal is € 0,5 mln. van de onrechtmatigheden gerelateerd aan inhuurcontracten waarbij op het moment van afsluiten/verlengen van het contact een geldige NOK ontbrak, € 0,2 mln. aan inhuurcontracten die verlengd zijn vóórdat de interne aanvraagprocedure was doorlopen en € 0,2 mln. heeft betrekking op overige onrechtmatige inkopen. In 2020 blijft de focus op het nog verder versterken van de beheersing van het inkoopproces.

E-facturatie
Sinds 1 januari 2017 is het voor leveranciers van de Rijksoverheid verplicht om bij nieuwe inkoopovereenkomsten elektronische facturen te sturen. Deze verplichting tot e-facturatie is opgesteld in samenwerking met het bedrijfsleven. Organisaties voor wie het bedrijfstechnisch (nog) niet mogelijk is om e-facturen te versturen, kunnen een uitzondering aanvragen bij het IUC.

In 2019 heeft de NVWA in totaal 31.936 facturen ontvangen (2018: 30.427), waarvan 22.731 (71%) ontvangen via e-facturatie (2018: 10.825; 36%). In totaal zijn er 1.058 facturen, die niet aan de regels voldeden, teruggestuurd naar de leveranciers.

Retributies (omzet derden)
In 2019 heeft de NVWA een controleprogramma opgezet om op basis van data-analyses en steekproeven de volledigheid en juistheid van de omzet derden aantoonbaar te kunnen vaststellen. Op basis van de uitkomsten van de steekproeven is een maximale fout (afgerond € 1,0 mln.) ten aanzien van omzet derden vastgesteld. Naast het opzetten van het controleprogramma, zijn het systeemlandschap en de omzetstromen in kaart gebracht. Tot slot is de handleiding retributietarieven geactualiseerd en gepubliceerd op NVWA Intranet.

IMVA Waardering en Afschrijvingssystematiek INSPECT
Naar aanleiding van bevindingen uit 2018, heeft de NVWA in 2019 onderzocht hoe de afschrijvingssystematiek voor PI&I (INSPECT) meer nauwkeuring vormgeven kan worden, conform de jaarverslaggevingsregels. Op basis van dit onderzoek zijn de investeringskosten in 2019 per kwartaal geactiveerd.

In de eerste helft van 2019 is de verdere ontwikkeling en implementatie van INSPECT door de minister stop gezet op basis van advies van het Bureau ICT-toetsing (BIT). Aansluitend is een periode van herbezinning gestart. Op het moment van vaststelling van het jaarverslag zijn de uitkomsten van de herbezinning nog niet bekend, waardoor geen uitspraak gedaan kan worden over het toekomstige

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

gebruik van INSPECT. De opgeleverde onderdelen van INSPECT worden op dit moment nog steeds volledig gebruikt.

Verantwoording tariefdempingen en bijdragen bedrijfsvoeringskosten
De Regeling agentschappen en de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften 2020 laten enige ruimte voor interpretatie ten aanzien van de vraag wat als omzet van een baten-lastenagentschap kan of dient te worden aangemerkt. In bepaalde gevallen is hieraan daarom via de begrotingswet nadere invulling gegeven. Bij de herziening van de Regeling agentschappen in 2020 worden verduidelijkingen aangebracht, zodat voortaan alleen bedragen die een directe relatie hebben met geleverde producten/diensten als omzet kunnen worden verantwoord en het niet meer nodig is in de begrotingswet nadere duiding te geven aan het begrip omzet. Om dit over 2020 mogelijk te maken, zullen door de regering voorstellen worden ingediend om de inmiddels door de Staten-Generaal goedgekeurde begrotingen bij suppletoire wet aan te passen in lijn met deze voorgenomen herziening van de Regeling agentschappen. Om ook over 2019 een transparant beeld te geven, is in opdracht van de eigenaar en in afstemming met het Ministerie van Financiën, de jaarrekening 2019 hierop vooruitlopend reeds aangepast. Dit betreft zowel de beginbalans als de verantwoording van de omzet. Zie paragraaf 4.4 voor verdere toelichting.

Fusie Laboratorium Voeder- en Voedselveiligheid
Op 1 juni 2019 is het Laboratorium Voeder- en Voedselveiligheid gefuseerd met het Rikilt. De naam van de nieuwe organisatie is Wageningen Food Safety Reserve (WSFR). Behalve overgang van het meeste personeel, ca 100 FTE, zijn per 1 juni ook de activa en voorraden overgedragen. Als gevolg van de overdracht zijn incidentele kosten (€ 2,4 mln.) gemaakt (zie bijzondere lasten).

De bijdrage van de NVWA aan het WFSR (€ 16,4 mln.), is als subsidie opgenomen in de WOT-regeling. Aangezien de fusie per 1 juni 2019 heeft plaats gevonden, is de verwachte bijdrage voor 2019 € 9,4 mln. (zie materiële kosten). Jegens derden blijft de NVWA verantwoordelijk en aansprakelijk voor de kwaliteit en facturering van de uitgevoerde laboratoriumonderzoeken door WFSR.

Terugbetaling initiële opleidingskosten
In juli 2018 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) een tussenuitspraak gedaan in een beroepsprocedures over het verdisconteren van de initiële opleidingskosten in de retributietarieven. Het ministerie van LNV heeft hierop besloten om deze kosten niet meer in de retributietarieven op te nemen en voor de voorafgaande jaren te corrigeren. Deze correctie is in 2019 uitgevoerd. Het totaalbedrag van de tariefcorrectie bedroeg € 5,2 mln. Aan wettelijke rente is een bedrag van € 0,6 mln. uitgekeerd. De kosten van deze correctie worden gedragen door het kerndepartement en hebben geen invloed op het resultaat van de NVWA.

Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector (KDS)
De NVWA huurt via KDS keuringsassistenten in voor de uitvoering van keuringswerkzaamheden in slachthuizen. Jegens derden blijft de NVWA verantwoordelijk en aansprakelijk voor de kwaliteit en facturering van de keuringswerkzaamheden uitgevoerd door de keuringsassistenten van KDS.

Naar aanleiding van de uitspraak van het CBb mogen sinds 1 januari 2019 de initiële opleidingskosten die KDS maakt voor de keuringsassistenten ook niet meer bij de bedrijven in rekening worden gebracht. Daarom factureert KDS deze opleidingskosten sinds 1 januari 2019 apart aan de NVWA en worden deze kosten vergoed door het moederdepartement. Voor 2019 is een getrouwheidsfout vastgesteld van € 0,2 mln., die te maken heeft met onduidelijkheid over de hoogte van de gefactureerde kosten in relatie tot de ontvangen bijdrage van het moederdepartement.

Niet gecorrigeerde getrouwheidsfouten uit jaarverslag 2018
In de jaarrekeningcontrole 2018 zijn een drietal fouten geconstateerd, die door de NVWA niet in het boekjaar 2019 alsnog gecorrigeerd zijn (in totaal € 1,2 mln.). Dit heeft geresulteerd in de volgende getrouwheidsfouten in het jaarverslag van 2019:

[redacted]
13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

- De boekwaarde van de immateriële vaste activa is ruim € 0,9 mln. te hoog gewaardeerd, doordat in 2018 een andere afschrijvingsmethodiek voor INSPECT is gehanteerd en deze niet is gecorrigeerd op basis van de vastgestelde nieuwe afschrijvingsmethodiek voor INSPECT in 2019;
- In 2018 voor ruim € 0,2 mln. aan kosten verantwoord is, die betrekking hadden op boekjaar 2019. Ondanks dat deze kosten natuurlijk niet nogmaals in 2019 verantwoord konden worden, zijn de in dit jaarverslag gepresenteerde kosten feitelijk ruim € 0,2 mln. te laag;

[redacted] 13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

4 Jaarrekening 2019

Voor verwerking van het resultaat:

4.1 Balans op 31 december 2019

Bedragen in € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Activa		
Immateriële vaste activa	27.948	31.134
Materiële vaste activa		
- Grond en gebouwen	2.010	2.855
- Installaties en inventarissen	3.195	8.993
- Overige materiële vaste activa	4.586	9.094
Vlottende activa		
- Voorraden en onderhanden projecten	299	1.021
- Debiteuren	14.762	14.016
- Overige vorderingen en overlopende activa	15.314	16.927
Liquide middelen	48.075	68.479
Totaal activa	**116.189**	**152.519**
Passiva		
Eigen vermogen		
- Exploitatiereserve	86.760	83.276
- Onverdeeld resultaat	(53.088)	(38.771)
Voorzieningen	399	62
Langlopende schulden		
- Leningen bij het ministerie van Financiën	20.638	32.308
Kortlopende schulden		
- Crediteuren	3.785	5.277
- Belastingen en premies sociale lasten	45	371
- Kortlopend deel leningen bij het ministerie van Financiën	13.370	14.719
- Overige schulden en overlopende passiva	44.280	55.277
Totaal passiva	**116.189**	**152.519**

[redacted] 13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

4.2 Staat van baten en lasten over 2019

Bedragen in € 1.000	(1) Oorspronkelijk vastgestelde begroting	(2) Realisatie 2019	(3)=(2)-(1) Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie 2018
Baten				
Omzet moederdepartement LNV	171.728	139.444	(32.284)	116.794
Omzet overige departementen	90.786	90.841	55	88.382
Omzet derden	103.418	97.320	(6.098)	101.362
Vrijval voorzieningen	0	137	137	442
Bijzondere baten	0	14.553	14.553	13.442
Totaal baten	**365.932**	**342.295**	**(23.637)**	**320.422**
Lasten				
Apparaatskosten	345.581	377.218	31.637	345.312
- Personele kosten	205.270	234.498	29.228	222.927
waarvan eigen personeel	*171.390*	*195.276*	*23.886*	*190.283*
waarvan externe inhuur	*20.581*	*26.991*	*6.410*	*24.708*
waarvan overige personele kosten	*13.299*	*12.231*	*(1.068)*	*7.936*
- Materiële kosten	140.311	142.720	2.409	122.385
waarvan apparaat ICT	*0*	*3.550*	*3.550*	*3.701*
waarvan bijdrage aan SSO's	*47.166*	*50.034*	*2.868*	*44.720*
waarvan overige materiële kosten	*93.145*	*89.136*	*(4.009)*	*73.964*
Rentelasten	98	33	(65)	67
Afschrijvingskosten	19.753	15.289	(4.464)	13.524
- Immaterieel	14.264	11.373	(2.891)	7.991
- Materieel	5.489	3.916	(1.573)	5.533
Overige lasten	500	2.842	2.342	290
- Dotaties voorzieningen	500	474	(26)	290
- Bijzondere lasten	0	2.368	2.368	0
Totaal lasten	**365.932**	**395.382**	**29.450**	**359.193**
Saldo van baten en lasten	**0**	**(53.088)**	**(53.088)**	**(38.771)**

13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

4.3 Kasstroomoverzicht over 2019

Bedragen in € 1.000	(1) Oorspronkelijk vastgestelde begroting	(2) Realisatie 2019	(3)=(2)-(1) Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting
1. Rekening-courant RHB op 1 januari 2019 + stand depositorekeningen	**66.831**	**68.479**	**1.648**
Totaal ontvangsten operationele kasstroom (+)	365.932	331.678	(34.254)
Totaal uitgaven operationele kasstroom (-/-)	(346.179)	(380.366)	(34.187)
2. Totaal operationele kasstroom	**19.753**	**(48.688)**	**(68.441)**
Totaal investeringen (-/-)	(15.315)	(9.152)	6.163
Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)	3.408	8.200	4.792
3. Totaal investeringskasstroom	**(11.907)**	**(952)**	**10.955**
Eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)	0	0	0
Eenmalige storting door moederdepartement (+)	0	42.255	42.255
Aflossingen op leningen (-/-)	(16.446)	(14.719)	1.727
Beroep op leenfaciliteit (+)	15.315	1.700	(13.615)
4. Totaal financieringskasstroom	**(1.131)**	**29.236**	**30.367**
5. Rekening-courant RHB op 31 december 2019 + stand depositorekeningen (=1+2+3+4)	**73.546**	**48.075**	**(25.471)**

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

4.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen
De NVWA is een baten-lastenagentschap en heeft de jaarrekening 2019 opgesteld in overeenstemming met artikel 26 en 27 van de Regeling agentschappen.

Stelselwijziging
Vooruitlopende op de herziening van de Regeling agentschappen in de loop van 2020, heeft de NVWA het jaarverslag 2019 als volgt aangepast (alle bedragen x €1.000). Ten eerste zijn de bijdragen in de bedrijfsvoeringskosten en de bijdragen voor tariefdemping uit het vastgestelde jaarverslag 2018 gecorrigeerd vanuit de omzet naar respectievelijk het resultaat en de bijzondere baten. De omzetcorrecties zijn in onderstaande tabellen weergegeven.

Omzetcorrectie 2018

Omzetmutaties	**2018**	**Correctie**	**Nieuwe stelsel**
Omzet moederdepartement	159.290	(42.496)[1]	**116.794**
Omzet overige departementen	88.817	(436)[2]	**88.381**
Bijzondere baten	2.607	10.835[3]	**13.442**
Totaal omzet mutaties		**(32.096)**	
Resultaat	**(6.675)**	**(32.096)**	**(38.771)**

[1]De volgende bijdragen van het moederdepartement in de bedrijfsvoeringskosten, die in de jaarrekening 2018 als omzet moederdepartement verantwoord zijn, zijn daaruit verwijderd:

Correctie omzet moederdepartement	**2018**
NVWA2020, incl. PI&I	(13.788)
Bijdrage ICT-kosten	(15.400)
Bijdrage demping tarieven	(10.400)
Voorbereiding Brexit	(1.468)
Overig	(1.440)
Totaal	**(42.496)**

[2]De bijdrage van VWS in 2018 voor de demping van de tarieven, is uit de omzet overige departementen verwijderd en verantwoord onder bijzondere baten:

Omschrijving	**2018**
Bijdrage demping tarieven	(436)
Totaal	**(436)**

[3]De bijdragen demping tarieven zijn toegevoegd aan de bijzondere baten:

Omschrijving	**2018**
Moederdepartement	10.400
Overige departementen (VWS)	436
Totaal	**10.835**

Ten tweede zijn de bijdragen van het moederdepartement in de bedrijfsvoeringskosten, die in de jaarrekening 2018 als schuld aan het moederdepartement verantwoord zijn, en de resultaatcorrectie 2018 verwerkt in de balans van 2018. De balanscorrecties zijn in onderstaande tabellen weergegeven.

13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Balanscorrectie 2018

	2018	Correctie	Nieuwe stelsel
Balansmutaties			
Eigen vermogen beginbalans	21.233		**21.233**
Resultaat	(6.675)	(32.096)	**(38.771)**
Directe vermogensmutaties	(5.520)	67.563	**62.043**
Eigen vermogen eindbalans	**9.038**	**35.467**	**44.505**
Mutatie schuld LNV		**(35.467)**[4]	

[4]De volgende bijdragen van het moederdepartement in de bedrijfsvoeringskosten, die in de jaarrekening 2018 als schuld aan het moederdepartement verantwoord zijn, zijn als correctie toegevoegd aan het eigen vermogen 2018:

Omschrijving	Bedrag
NVWA2020, incl. PI&I	30.770
AVG	2.356
EU solidariteitsbijdrage	1.539
Overig	802
Totaal	**35.467**

De gecorrigeerde balansposten voor 2018 leveren de beginbalans eigen vermogen 2019 conform het nieuwe stelsel. Vervolgens is het vastgestelde resultaat 2019 op basis van het oorspronkelijke stelsel gecorrigeerd conform de uitgangspunten van het nieuwe stelsel. Dit levert de volgende aangepast balansposten voor 2019 op:

Balanscorrectie 2019

	2019	Correctie	Nieuwe stelsel
Balansmutaties			
Eigen vermogen beginbalans	44.505		**44.505**
Resultaat	(11.108)	(41.980)	**(53.088)**
Directe vermogensmutaties		42.255	**42.255**
Eigen vermogen eindbalans	**33.397**	**275**	**33.672**
Mutatie schuld LNV		**(275)**	

In 2019 verloopt de correctie van de bedrijfsvoeringskosten primair via de omzet. De tabel "Omzetcorrectie 2019" geeft de omzetcorrecties ten opzicht van de omzet vastgestelde conform het oorspronkelijke stelsel weer.

13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Omzetcorrectie 2019

Omzetmutaties	2019	Correctie	Nieuwe stelsel
Omzet moederdepartement	196.541	(57.097)[5]	**139.444**
Omzet overige departementen	90.277	564[6]	**90.841**
Bijzondere baten	0	14.553[7]	**14.553**
Totaal omzet mutaties		**(41.980)**	
Resultaat	**(11.108)**	**(41.980)**	**(53.088)**

[5]De volgende bijdragen van het moederdepartement in bedrijfsvoeringskosten, die onder het oorspronkelijke stelsel als omzet moederdepartement verantwoord werden zijn uit de omzet verwijderd.

Omschrijving	2019
NVWA2020, incl. PI&I	(16.970)
Bijdrage ICT-kosten	(15.400)
Bijdrage demping tarieven	(15.117)
Voorbereiding Brexit	(6.929)
Overig	(2.681)
Totaal	**(57.097)**

[6]De bijdrage van VWS in 2019 in de demping van de tarieven (per saldo negatief), is uit de omzet overige departementen verwijderd.

Omschrijving	2019
Bijdrage demping tarieven	564
Totaal	**564**

[7]De bijdragen demping tarieven zijn toegevoegd aan de bijzondere baten.

Omschrijving	2019
Moederdepartement	15.117
Overige departementen (VWS)	(564)
Totaal	**14.553**

Verantwoordingsjaar 2020
Voor verantwoordingsjaar 2020 moeten wijzigingen intracomptabel worden verwerkt. De ingediende begrotingen zullen hiervoor bij suppletoire wet moeten worden aangepast.

Verantwoordingsjaar 2021 e.v.
In 2020 wordt een aanvang gemaakt met de evaluatie van de Regeling agentschappen. Voor het verantwoordingsjaar 2021 e.v. zullen de conclusies uit de evaluaties worden meegewogen bij de uitwerking van de Regeling agentschappen en de Rijksbegrotingsvoorschriften.

Valutaomrekening
Een transactie in vreemde valuta is bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de valutakoers op transactiedatum. Monetaire balansposten in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de valutakoers op de balansdatum. Niet-monetaire balansposten in vreemde valuta, die zijn gewaardeerd op historische kosten, zijn omgerekend tegen de valutakoers op transactiedatum. Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling dan wel de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta, zijn verwerkt in de staat van baten en lasten.

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Balans

Immateriële en materiële vaste activa
De waardering van vaste activa geschiedt tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen en eventuele opgetreden waardeverminderingen. Afschrijving geschiedt volgens de lineaire methode, op basis van de verwachte economische levensduur van de vaste activa. In afwijking van artikel 365, tweede lid, van Boek 2 BW, wordt bij de activering van immateriële vaste activa geen wettelijke reserve in de jaarrekening opgenomen.

Voorraden
De voorraad handelsgoederen is gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs dan wel de lagere actuele waarde. De verkrijgingsprijs is bepaald op grond van *first in, first out*.

Debiteuren
Debiteuren zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, onder aftrek van voorzieningen wegens vermoedelijke oninbaarheid.

Nog te ontvangen, liquide middelen, crediteuren en overige schulden en overlopende passiva
Nog te ontvangen, liquide middelen, crediteuren en overige schulden en overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Leningen bij het ministerie van Financiën
Leningen bij het ministerie van Financiën zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Baten

Omzet moederdepartement, overige departementen en derden
Omzetten in het boekjaar worden verantwoord ongeacht of ze tot ontvangsten in het boekjaar hebben geleid. Voor de departementen zijn de kosten gebaseerd op de kostprijzen, die op 11 september 2019 zijn goedgekeurd door de Secretaris-generaal. De tarieven voor derden zijn vastgesteld door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid en op 12 november 2018 gepubliceerd in de Staatscourant en door de Minister van Medische Zorg gepubliceerd op 25 en 29 november 2018 in de Staatscourant.

In 2019 hebben geen VPB-plichtige activiteiten plaatsgevonden.

Rentebaten
Rentebaten worden tijdsevenredig in de staat van baten en lasten verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost, indien hun bedrag bepaalbaar is en hun ontvangst waarschijnlijk.

Lasten

Algemeen
Lasten van het boekjaar worden verantwoord ongeacht of ze tot uitgaven in het boekjaar hebben geleid. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervóór vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. (Voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en verder wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Rentelasten
Rentelasten worden toegerekend aan de opeenvolgende verslagperioden naar rato van de resterende hoofdsom. Periodieke rentelasten en soortgelijke lasten komen ten laste van het jaar waarover zij verschuldigd worden.

[redacted] 13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

4.5 Toelichting op de balans

Immateriële vaste activa
Het verloop van de immateriële vaste activa is weergegeven in de volgende tabel.

Bedragen in € 1.000	Software	ICT systemen	ICT systemen in ontwikkeling	Totaal
Stand op 1 januari 2019				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	904	64.046	4.450	69.400
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	(693)	(37.573)	0	(38.267)
Boekwaarde	**210**	**26.473**	**4.450**	**31.133**
Mutaties in 2019				
Investeringen	0	11.259	(2.980)	8.279
Desinvesteringen	0	0	(120)	(120)
Afschrijvingen	(53)	(11.320)	0	(11.373)
Waardeverminderingen ten laste van resultaat	0	0	0	0
Terugneming van waardeverminderingen ten gunste van resultaat	0	0	0	0
Overboekingen/overige mutaties	0	29	0	29
Totaal mutaties	**(53)**	**(32)**	**(3.100)**	**(3.186)**
Stand op 31 december 2019				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	892	74.291	1.350	76.533
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	(735)	(47.850)	0	(48.585)
Boekwaarde	**157**	**26.441**	**1.350**	**27.948**

De immateriële vaste activa worden lineair afgeschreven op basis van een economische levensduur van 4 jaar. De afschrijvingen van de hiervoor genoemde immateriële vaste activa zijn onder de post 'Afschrijvingen' in de staat van baten en lasten verantwoord. De overige kosten van onderzoek en ontwikkeling zijn onder de post 'Materiële kosten' in de staat van baten en lasten verantwoord.

Er zijn geen immateriële vaste activa met beperkte eigendomsrechten en er zijn geen immateriële vaste activa als zekerheid gesteld voor schulden.

Het saldo van € 8,3 mln. investeringen bestaat voor € 7,5 mln. uit geactiveerde kosten voor INSPECT van de eerste helft van 2019 en voor € 0,8 mln. uit kosten voor systeemontwikkeling van overige ICT systemen geboekt op de tussenrekening, maar nog niet geactiveerd.

Extra toelichting t.a.v. INSPECT
Per 1 juli 2019 is de verdere ontwikkeling en implementatie van INSPECT stop gezet (zie Directieverslag en Bedrijfsvoeringparagraaf voor nadere toelichting). Alle investeringskosten m.b.t. de ontwikkeling van INSPECT zijn geactiveerd (activeringen 2019 € 7,5 mln.) volgens de geldende regels en lopen mee in de afschrijvingskosten. Op het moment van vaststelling van de jaarrekening geldt dat (1) het gebruik van INSPECT nog steeds hetzelfde is als op 30 juni 2019 en (2) er nog geen uitkomsten bekend zijn vanuit het herbezinningstraject over het toekomstige gebruik van INSPECT. Om deze redenen heeft er voor de jaarrekening 2019 geen herwaardering plaatsgevonden voor INSPECT. De uitkomsten van het herbezinningstraject over het toekomstige gebruik van INSPECT kunnen in de loop van 2020 alsnog aanleiding geven tot een herwaardering van INSPECT, met de

[redacted] /3/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

bijbehorende effecten voor het resultaat en eigen vermogen van de NVWA. De huidige boekwaarde van INSPECT bedraagt € 26,3 mln.

Materiële vaste activa
Het verloop van de materiële vaste activa is weergegeven in de volgende tabel.

Bedragen in € 1.000	**Grond en gebouwen**	**Installaties en inventarissen**	**Overige materiële vaste activa**	**Totaal**
Stand op 1 januari 2019				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	5.658	32.626	16.293	54.577
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	(2.802)	(23.634)	(7.199)	(33.634)
Boekwaarde	**2.856**	**8.993**	**9.094**	**20.942**
Mutaties in 2019				
Investeringen	184	637	20	840
Desinvesteringen	(576)	(4.790)	(2.713)	(8.079)
Afschrijvingen	(455)	(1.646)	(1.815)	(3.916)
Waardeverminderingen ten laste van resultaat	0	0	0	0
Terugneming van waardeverminderingen ten gunste van resultaat	0	0	0	0
Overboekingen/overige mutaties	1	2	0	3
Totaal mutaties	**(846)**	**(5.797)**	**(4.508)**	**(11.151)**
Stand op 31 december 2019				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	3.978	18.280	9.564	31.823
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	(1.968)	(15.085)	(4.979)	(22.031)
Boekwaarde	**2.010**	**3.195**	**4.586**	**9.791**

De materiële vaste activa worden lineair afgeschreven op basis van de economische levensduur van:

- Verbouwingen: 10 jaar
- Inventaris en installaties:
  - Laboratorium apparatuur 7 jaar
  - Inventaris 7 jaar
  - Buitendienstmaterialen 7 jaar
  - Overige hardware 4 jaar
- Vervoermiddelen:
  - Dienstauto's aangeschaft vóór 2015 5 jaar
  - Dienstauto's aangeschaft vanaf 2015 4 jaar
  - Overige transportmiddelen 5 jaar

Er zijn geen materiële vaste activa als zekerheid gesteld voor schulden.

Toelichting Grond en gebouwen
In deze categorie is voor € 0,2 mln. geïnvesteerd. De investeringen zijn een uitbreiding van het toegangscontrolesysteem en sluitplan locatie Wageningen (€ 0,1 mln.) en diverse kleine investeringen.

[redacted] 13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Daarnaast zijn verschillende activa items in 2019 buiten gebruik gesteld (desinvesteringen): diverse items van lab-VV in verband met overdracht naar WFSR (per saldo € 0,5 mln.) en diverse items van locatie Eindhoven in verband met de overgang naar Rijkskantoor (per saldo € 0,1 mln.).

Toelichting Installaties en inventarissen
In deze categorie is € 0,6 mln. geïnvesteerd, waarvan € 0,4 mln. in laboratorium apparatuur en € 0,2 mln. in de aanschaf van inventaris voor diverse NVWA locaties, overige hardware en buitendienstmaterialen.

Daarnaast zijn verschillende activa items van Lab-VV in 2019 overgedragen (desinvesteringen) aan WFSR (per saldo € 4,8 mln.).

Toelichting Overige materiële vaste activa
In deze categorie zijn in 2019 275 auto's buiten gebruik gesteld (per saldo € 2,7 mln. desinvesteringen).

Voorraden en onderhanden projecten

Bedragen in € 1.000	**2019**	**2018**
Laboratorium materialen	299	1.021
Totaal voorraden en onderhanden projecten	299	1.021

In 2019 is het lab-VV Akkermaalsbos samen met het Rikilt gefuseerd tot WFSR. De voorraden laboratorium materialen van Akkermaalsbos zijn bij de fusie overgedragen aan WFSR. Het eind saldo 2019 betreft de eindvoorraden van de resterende NVWA lab locaties Groningen en Geertjesweg.

Debiteuren

Bedragen in € 1.000	**2019**	**2018**
Debiteuren	16.687	15.998
Dubieuze debiteuren	1.637	1.626
Voorziening dubieuze debiteuren	(3.561)	(3.609)
Totaal debiteuren	14.762	14.016

Maandelijks wordt de voorziening dubieuze debiteuren opgehoogd met een bedrag van 0,5% van de omzet (derden). Debiteuren worden pas overgeboekt naar dubieuze debiteuren, als de kans dat de betreffende debiteur nog gaat betalen sterk is afgenomen (bijvoorbeeld vanwege faillissement). Door deze werkwijze is de stand van de voorziening dubieuze debiteuren veel hoger, dan de stand van de balanspost dubieuze debiteuren.

Per jaareinde wordt per debiteur beoordeeld in hoeverre de voorziening toereikend is ter compensatie van oninbare facturen. Indien de opgebouwde voorziening hoger is dan de benodigde voorziening, dan wordt het surplus van de opgebouwde voorziening afgeboekt. De betaaltermijn van de NVWA facturen bedraagt 42 dagen.

[redacted]
13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

De post *Debiteuren* is als volgt opgebouwd:

Bedragen in € 1.000	2019	2018
Moederdepartement LNV	17	29
Ministerie van BZK	37	58
Ministerie van IenW	0	101
Ministerie van JenV	19	2
Ministerie van VWS	0	37
Ministerie van EZK	11	0
Ministerie van OCW	27	0
RVO.nl	126	69
RIVM	12	0
Rijkswaterstaat	5	0
Derden	16.433	15.702
Totaal debiteuren	16.687	15.998

De ouderdom van de openstaande debiteuren is weergegeven in de volgende tabel.

Bedragen in € 1.000	2019	2018
< 31 dagen	14.170	13.236
31 t/m 90 dagen	164	173
> 90 dagen	2.353	2.589
Totaal debiteuren	16.687	15.998

Overige vorderingen en overlopende activa

Bedragen in € 1.000	2019	2018
Nog te factureren omzet	6.563	4.245
Vorderingen op het moederdepartement	25	67
Vooruitbetaalde kosten	7.318	7.299
Nog te ontvangen bedragen overig	720	4.724
Voorschotten	77	70
Nog te factureren opbrengsten (auto's)	611	522
Totaal Overige vorderingen en overlopende activa	15.314	16.927

De "nog te factureren omzet" bestaat voor € 5,7 mln. uit nog te facturen omzet derden en voor € 0,8 mln. uit nog te facturen omzet Provincies. De "vooruitbetaalde kosten" bestaan voor € 5,9 mln. uit vooruitbetaalde huisvestigingskosten (LNV) voor gebouwen specifiek aangepast/ingericht voor het werk van de NVWA, voor € 0,9 mln. uit vooruitbetaalde facturen Leaseplan en voor € 0,5 mln. uit overige vooruitbetaalde facturen. De "nog te ontvangen bedragen overig" bestaan voor € 0,6 mln. uit nog te ontvangen bedragen uit Brussel. De "nog te factureren opbrengsten (auto's)" betreft de restwaardes van buitengebruik gestelde auto's (te factureren aan Leaseplan).

13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

De post *Overige vorderingen en overlopende activa* is als volgt opgebouwd:

Bedragen in € 1.000	2019	2018
Moederdepartement LNV	5.972	4.786
Ministerie van VWS	0	1.722
Ministerie van BZK	0	11
Ministerie van IenW	0	51
RVO.nl	0	426
Nationaal Coördinator Groningen	5	39
RIVM	0	39
Provincies	823	0
Derden	8.513	9.853
Totaal Overige vorderingen en overlopende activa	15.314	16.927

Liquide middelen

Bedragen in € 1.000	2019	2018
Kas	1	1
Rekening-courant ministerie van Financiën	48.074	68.478
Depositorekening	0	0
Totaal liquide middelen	48.075	68.479

Eigen vermogen

Vooruitlopend op de vaststelling van het jaarverslag door de eigenaar is het onverdeeld resultaat in zijn geheel toegevoegd aan de exploitatiereserve, waardoor het eigen vermogen per einde boekjaar € 33,7 mln. bedraagt. Dit is 10,6% van de gemiddelde jaaromzet over de laatste drie jaar, terwijl maximaal 5% is toegestaan. Het eigen vermogen is derhalve € 17,7 mln. te hoog. Uiterlijk bij de eerstvolgende suppletoire wet zal het surplus aan eigen vermogen worden afgedragen aan het moederdepartement.

Tabel Vermogensontwikkeling 2019

Bedragen in € 1.000	2015	2016	2017	2018	2019
Eigen vermogen op 1 januari	2.666	4.057	15.472	21.233	44.505
Saldo van baten en lasten	(10.722)	10.281	6.046	(38.771)	(53.088)
Directe mutaties in het Eigen vermogen:					
- uitkering aan moederdepartement	0	0	0	(5.520)	0
- bijdrage van moederdepartement	12.112	1.134	0	67.563	42.255
- overige mutaties	1	0	(285)	0	0
Eigen vermogen op 31 december	4.057	15.472	21.233	44.505	33.672

Exploitatiereserve

Het verloop van de exploitatiereserve is als volgt.

Bedragen in € 1.000	2019	2018
Stand op 1 januari	44.505	21.233
Directe vermogensmutaties	42.255	62.043
Stand op 31 december	86.760	83.276

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Onverdeeld resultaat
Het verloop van het onverdeeld resultaat is als volgt.

Bedragen in € 1.000	2019	2018
Stand op 1 januari	(38.771)	6.046
Toevoeging aan exploitatiereserve	38.771	(6.046)
Toevoeging uit resultaat	(53.088)	(38.771)
Stand 31 op december	(53.088)	(38.771)

Voorzieningen
In de volgende tabel is het verloop van de voorzieningen weergegeven.

Bedragen in € 1.000	(Schade-) claims	Totaal
Boekwaarde op 1 januari 2019	62	62
Dotaties	474	474
Onttrekkingen	0	0
Vrijval	(137)	(137)
Boekwaarde op 31 december 2019	399	399

De looptijd van de voorzieningen is als volgt.

Bedragen in € 1.000	(Schade-) claims	Totaal
< 1 jaar	399	399
1 jaar t/m 5 jaar	0	0
> 5 jaar	0	0
Boekwaarde op 31 december 2019	399	399

In 2019 is door de NVWA een forse inspanning geleverd om zoveel mogelijk claims te behandelen en daarmee het stuwmeer aan openstaand claims terug te dringen. Op basis van de beschikbare informatie en "professional judgement" van afdeling Juridische Zaken is voor de overgebleven claims een inschatting gemaakt van de maximaal verwachte schadevergoeding per claim. Dit heeft geresulteerd in een dotatie van de voorziening met € 0,5 mln. en een vrijval van ruim € 0,1 mln. Het saldo van de voorziening van € 0,4 mln. wordt op dit moment voldoende geacht om aan de eventuele betaalverplichting van de lopende claims te voldoen. Het totale ingediende bedrag aan lopende claims is € 12,0 mln. (inclusief één claim van € 10,5 mln., waarbij een gedegen bewijslast ontbreekt).

Zie onderdeel "Overige informatie" voor aanvullende informatie met betrekking tot claims.

13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Leningen bij het ministerie van Financiën

Bedragen in € 1.000	Rente %	2019 > 5 jaar	≥ 1 jaar ≤ 5 jaar	Totaal
Lening 2462	0,76	0	100	100
Lening 2463	0,38	0	414	414
Lening 2656	0,31	0	1.000	1.000
Lening 2657	0,78	60	240	300
Lening 2800	0	0	3.139	3.139
Lening 2801	0,01	0	1.007	1.007
Lening 2802	0,34	190	380	570
Lening 2961	0	0	2.250	2.250
Lening 2962	0	0	44	44
Lening 2963	0,14	0	1.029	1.029
Lening 2964	0,48	195	260	455
Lening 3194	0	0	7.500	7.500
Lening 3195	0,08	214	857	1.071
Lening 3196	0,41	200	200	400
Lening 3368	0	0	750	750
Lening 3369	0	143	286	429
Lening 3370	0	100	80	180
Totaal leningen ministerie van Financiën		1.102	19.536	20.638

Alle leningen hebben een rente die vast is gedurende de gehele looptijd van de lening.

Crediteuren

De post *Crediteuren* is als volgt opgebouwd.

Bedragen in € 1.000	2019	2018
Ministerie van BZK	0	76
Ministerie van AZ	0	6
Ministerie van Financiën	11	112
Ministerie van IenW	0	4
Ministerie van OCW	0	26
Ministerie van JenV	13	8
Ministerie van VWS	0	5
DICTU	680	2.022
RVO.nl	0	4
Derden	3.081	3.014
Totaal crediteuren	3.785	5.277

In 2019 is het proces rond de afhandeling van DICTU facturen sterk verbeterd, waardoor het crediteuren saldo significant lager is dan in 2018.

Belastingen en premies sociale lasten

Bedragen in € 1.000	2019	2018
Belastingen en premies sociale lasten	45	371
Totaal belastingen en premies sociale lasten	45	371

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Kortlopende deel leningen bij het ministerie van Financiën

Bedragen in € 1.000	2019	2018
Aflossingsverplichtingen leningen Financiën < 1 jaar	13.370	14.719
Totaal kortlopende deel leningen bij het ministerie van Financiën	13.370	14.719

Overige schulden en overlopende passiva

De post *Overige schulden en overlopende passiva* is als volgt opgebouwd.

Bedragen in € 1.000	2019	2018
Moederdepartement LNV	3.404	5.675
Ministerie van Financiën	151	497
Ministerie van VWS	2.260	421
Ministerie van JenV	346	295
Ministerie van IenW	107	260
Ministerie van BZK	126	123
Ministerie van AZ	38	0
DICTU	2.853	9.937
Inspectieraad	0	2.698
RVO	2	738
RIVM	5	0
Derden	34.988	34.633
Totaal overige schulden en overlopende passiva	44.280	55.277

Voor LNV betreft deze post voornamelijk de doorschuif en/of te verrekenen bedragen van vijf Extern Geoormerkte Budgetten en het te verrekenen bedrag voor de BTW compensatie[1]. Bij VWS gaat het om de doorschuif en/of te verrekenen bedragen van zeven Extern Geoormerkte Budgetten. Het bedrag voor DICTU bestaat uit nog te betalen bedragen voor de dienstverlening van DICTU. In het bedrag voor derden zit voor circa € 20 mln. aan nog te betalen bedragen aan medewerkers (vakantiegeld, eindejaarsuitkering, saldo verlofuren).

[1]De NVWA ontvangt jaarlijks compensatie ter hoogte van de geboekte BTW van de facturen van KDS (keuringsassistenten) en de practitioners (zelfstandige dierenartsen), zodat deze BTW niet dubbel in rekening wordt gebracht bij de klanten. Tot en met verantwoordingsjaar 2019 is de BTW compensatie ontvangen van het moederdepartement direct weggestreept tegen de betreffende geboekte BTW. Met andere woorden de bijdrage van het moederdepartement is op dezelfde rekening geboekt als de BTW. De BTW compensatie is ook als negatieve raming gepresenteerd in de vastgestelde begroting 2019 van het moederdepartement. Vanaf 2020 zal de BTW compensatie verantwoord worden onder bijzondere baten.

13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Overige informatie

1. Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Bedragen in € 1.000	2019	2018
Huisvestingskosten/huurovereenkomsten	3.665	16.042
Operational lease	9.847	8.156
Inhuur externen	385	231
Beheerskosten	20	406
Totaal niet in de balans opgenomen verplichtingen	13.917	24.835

Het gaat hier om meerjarige verplichtingen waarbij prestatie en tegenprestatie nog moeten worden geleverd. De post huisvestingskosten bestaat voor 2019 uit panden die gehuurd worden via de private sector. De post huisvestingskosten is significatie gedaald ten opzichte van 2018, doordat gebleken is dat voor specifiek voor de NVWA aangepaste/ingerichte gebouwen, gehuurd van het Rijksvastgoed Bedrijf, een opzegtermijn van slechte één jaar geldt.

Operational lease en beheerskosten betreft de verplichtingen aan Leaseplan met betrekking tot het wagenpark van de NVWA. De inhuur externen betreft verplichtingen met betrekking tot medewerkers met een tijdelijk contract.

Het totale bedrag van de verplichting is gesplitst naar een looptijd vanaf één tot vijf jaar en meer dan vijf jaar. De looptijd van de niet in de balans opgenomen verplichtingen is als volgt:

Bedragen in € 1.000	2019	2018
1 jaar t/m 5 jaar	13.917[1]	22.062[2]
> 5 jaar	0	2.773
Totaal niet in de balans opgenomen verplichtingen	13.917	24.835

[1]Betreft de jaren 2021 t/m 2025. [2]Betreft de jaren 2020 t/m 2024.

2. Juridische claims

Fipronil
Medio 2017 werd de pluimveesector getroffen door de fipronil crisis. De Staat (respectievelijk de NVWA) is vervolgens door verschillende pluimveebedrijven aansprakelijk gesteld voor gelden schade. In 2019 heeft de rechter bepaald dat de Staat/NVWA niet aansprakelijk is voor de gelden schade. De ingediende claims zijn daarom afgewezen. Verschillende pluimveebedrijven hebben vervolgens een beroepsprocedure aangespannen. Aangezien er geen concrete schadebedragen zijn ingediend en bruikbare informatie om een inschatting te maken van de eventueel geleden schade ontbreekt, is er geen voorziening voor deze claims opgenomen.

Ongeluk speeltoestel
De schadeloosstelling in verband met het noodlottig ongeluk met een speeltoestel is in 2019 afgehandeld.

Initiële opleidingskosten
Op basis van een uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) zijn in 2019 de tarieven van de NVWA aangepast en hebben de betreffende bedrijven creditfacturen ontvangen voor de onterecht in rekening gebrachte initiële opleidingskosten.

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

4.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

De totale omzet per categorie is weergegeven in de volgende tabel.

Bedragen in € 1.000	2019	2018
Omzet moederdepartement LNV	139.444	116.794
Omzet overige departementen	90.841	88.382
Omzet derden	97.320	101.362
Totaal omzet	327.605	306.538

Omzet moederdepartement LNV
De omzet moederdepartement is als volgt te specificeren.

Bedragen in € 1.000	2019	2018
Handhaven	120.903	103.688
Keuren	11.880	8.247
Overige	6.661	4.859
Totaal omzet moederdepartement LNV	139.444	116.794

De omzet is gestegen met € 22,7 mln. ten opzichte van 2018 met name als gevolg van aanvullende opdrachten van LNV en VWS.

Omzet overige departementen
De omzet overige departementen is als volgt te specificeren.

Bedragen in € 1.000	2019	2018
Ministerie van VWS	86.229	84.505
Provincies	4.353	3.456
Diergezondheidsfonds (DGF)	259	421
Totaal omzet overige departementen	90.841	88.382

De omzet Provincies is toegenomen vanwege extra werkzaamheden in het kader van basisbetalingsregeling(BBR)-controles.

Omzet derden
De omzet derden is als volgt te specificeren.

Bedragen in € 1.000	2019	2018
Retributies	78.300	80.553
Overige opbrengsten derden	1.124	1.766
KDS	17.895	19.043
Totaal omzet derden	97.320	101.362

De omzet derden is met name lager als gevolg van opgelegde tariefverlagingen naar aanleiding van de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) dat de opleidingskosten van dierenartsen en keuringsassistenten niet in rekening gebracht mogen worden bij het bedrijfsleven. Daarnaast werden minder werkzaamheden dan verwacht uitgevoerd voor het bedrijfsleven.

[redacted] 13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Vrijval voorzieningen
De vrijval voorzieningen is als volgt te specificeren.

Bedragen in € 1.000	2019	2018
Voorziening (schade-)claims	137	438
Voorziening personele kosten	0	4
Totaal vrijval voorzieningen	137	442

De vrijval voorziening (schade-)claims betreft zeven zaken.

Bijzondere baten
De bijzondere baten zijn als volgt te specificeren.

Bedragen in € 1.000	2019	2018
Tariefdemping	14.553	10.835
Loon- en prijsbijstelling	0	2.607
Totaal bijzondere baten	14.553	13.442

Voor een toelichting op de post "Tariefdemping" wordt verwezen naar paragraaf 4.4.

Apparaatskosten

Personele kosten
De personele kosten bestaan uit de volgende kostencategorieën.

Bedragen in € 1.000	2019	2018
Lonen en salarissen	152.240	147.340
Pensioenlasten	24.364	22.132
Overige sociale lasten	18.673	17.657
Opleidings- en scholingskosten	3.216	3.107
Inhuur	26.991	24.708
Andere personele kosten	9.015	7.983
Totaal personele kosten	234.498	222.927

Er is een toename in personele kosten door aanvullende opdrachten van LNV en VWS.

Personeelsbestand
De totale gemiddelde ambtelijke bezetting in 2019 was 2.443 fte, inclusief gemiddeld 11 fte met een bijzondere status zoals VWNW en HPK medewerkers. In 2018 waren dit gemiddeld 2.419 fte, inclusief gemiddeld 11 fte met een bijzondere status zoals VWNW en HPK medewerkers.

Materiële kosten
De materiële kosten bestaan uit de volgende kostencategorieën.

Bedragen in € 1.000	2019	2018
Apparaat ICT	3.550	3.701
Bijdrage SSO's	50.034	44.720
Overige materiële kosten	89.136	73.964
Totaal materiële kosten	142.720	122.385

[redacted] 13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

De materiële kosten zijn substantieel gestegen (€ 20 mln.). Dit is voornamelijk het gevolg van een stijging in de SSO kosten voor DICTU (€ 7 mln.; voornamelijk kosten Cloud Werkplek) en een stijging van de overige materiële kosten voor uitbesteed onderzoek door het verstrekken van subsidie aan WFSR (€ 9 mln.).

Rentelasten
De rentelasten zijn als volgt te specificeren.

Bedragen in € 1.000	**2019**	**2018**
Leningen ministerie van Financiën	30	64
Overige rentelasten en soortgelijke kosten	3	3
Totaal rentelasten	33	67

Afschrijvingskosten

Immateriële afschrijvingskosten
De immateriële afschrijvingskosten zijn als volgt te specificeren.

Bedragen in € 1.000	**2019**	**2018**
Afschrijvingen	11.373	7.991
Totaal immateriële afschrijvingskosten	11.373	7.991

Materiële afschrijvingskosten
De materiële afschrijvingskosten zijn als volgt te specificeren.

Bedragen in € 1.000	**2019**	**2018**
Afschrijvingen	3.916	5.533
Totaal materiële afschrijvingskosten	3.916	5.533

Overige lasten

Dotaties voorzieningen
De dotaties aan voorzieningen zijn als volgt te specificeren.

Bedragen in € 1.000	**2019**	**2018**
Voorziening (schade-)claims	474	290
Totaal dotaties voorzieningen	474	290

De dotatie voorziening (schade-)claims betreft 11 zaken.

Bijzondere lasten
De bijzondere lasten zijn als volgt te specificeren.

Bedragen in € 1.000	**2019**	**2018**
Fusie Lab-VV	2.368	0
Totaal bijzondere lasten	2.368	0

13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

De bijzondere lasten in 2019 hebben allemaal te maken met de fusie van Lab-VV en het Rikilt tot het WFSR. De bijzondere lasten bestaan uit:

- het saldo (€ 1,2 mln.) van de overdrachtswaarde van de activa Lab-VV (€ 4,1 mln.) minus de boekwaarde van de activa Lab-VV (€ 5,3 mln. => zie desinvesteringen "Installaties en inventarissen" € 4,8 mln. + desinvesteringen "Grond en gebouwen" € 0,5 mln.);
- incidentele personele kosten (€ 1,1 mln.);
- het saldo (€ 0,1 mln.) van de opbrengstwaarde van de voorraden Lab-VV (€ 0,3 mln.) minus de kosten van de afboeking van de voorraden Lab-VV (€ 0,4 mln.) en het saldo van de overdrachtswaarde van een nieuwe laboratoriuminstrument dat nog niet geactiveerd was minus de aanschafwaarde;

[redacted] 13/3
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

4.7 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Algemene grondslagen
De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht worden gevormd door de rekening-courant met het ministerie van Financiën (Rijkshoofdboekhouding). Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de operationele kasstroom.

Toelichting op kasstromen

Algemene grondslagen
De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de rekening-courantverhouding met het ministerie van Financiën (Rijkshoofdboekhouding) en uit het kasgeld van de NVWA. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Rekening-courant RHB
Het saldo op de rekening-courant RHB per 1 januari 2019 is € 1,6 mln. hoger dan begroot.

Operationele kasstroom
De operationele kasstroom is per saldo € 68,4 mln. lager dan begroot. De ontvangsten in de operationele kasstroom betreffen de door de NVWA gerealiseerde omzet (moederdepartement, overige departementen en derden, totaal € 327,6 mln.), de bijzondere baten (€ 14,6 mln.) en mutaties in de balans (- € 10,5 mln.).

De uitgaven in de operationele kasstroom betreffen de reguliere lasten (apparaatskosten, rentelasten en overige lasten, totaal € 380,0 mln.) en mutaties in de balans (€ 0,4 mln.)

Investeringskasstroom
De investeringskasstroom is € 10,9 mln. lager dan begroot. Enerzijds werd er € 6,1 mln. minder geïnvesteerd, voornamelijk door het stoppen van de ontwikkeling van INSPECT. Anderzijds waren de desinvesteringen € 4,8 mln. hoger dan begroot. Dit werd vooral veroorzaakt door de overdracht van laboratoriumapparatuur aan WFSR en door de inname van in het verleden aangekochte dienstauto's. De dienstauto's worden nu niet meer gekocht maar geleased.

De investeringen in immateriële vaste activa bedroegen € 8,3 mln. (ICT-systemen) en de investeringen in materiële vaste activa bedroegen € 0,8 mln. (grond en gebouwen € 0,2 mln. en installaties en inventarissen € 0,6 mln.).

Financieringskasstroom
De financieringskasstroom valt € 30,4 mln. hoger uit dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een directe toevoeging aan het eigen vermogen van € 42,3 mln. Door onder andere versnelde aflossingen van leningen in voorgaande jaren is in 2019 € 1,7 mln. minder afgelost op de leningen dan begroot.

Daarnaast is er € 13,6 mln. minder aan leningen bij het Ministerie van Financiën afgeroepen dan oorspronkelijk begroot. Naar aanleiding van het stopzetten van de ontwikkeling van INSPECT is het leenplafond door het Ministerie omlaag gebracht en mochten er voor de investeringen in INSPECT geen leningen worden afgeroepen. Voor de overige investeringen zijn leningen afgeroepen ter waarde van € 1,7 mln.

Liquiditeitspositie
De liquiditeitspositie van de NVWA kan met een saldo van € 48,1 mln. als voldoende worden geclassificeerd.

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

4.8 Gebeurtenissen na balansdatum

Na de balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die relevant zijn voor deze jaarrekening.

Ondertekening Intern Jaarverslag NVWA 2019

drs. R.J.T. van Lint
Inspecteur-generaal Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

Datum: 13 maart 2020,

[redacted]

[redacted] 13/3

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

5 Overige gegevens

5.1 Resultaatbestemming

Regeling Agentschappen artikel 27, lid 4b: het onverdeeld resultaat wordt, na vaststelling van de jaarrekening, in zijn geheel toegevoegd aan de exploitatiereserve van een baten-lastenagentschap. Het surplus aan eigen vermogen wordt afgedragen aan het moederdepartement, uiterlijk per de 1e suppletoire begrotingswet.

5.2 Controleverklaring

De controleverklaring wordt als apart document aangeboden.

[redacted]
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

kenmerk 2020-0000049888

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de inspecteur-generaal van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

A. Verklaring over de financiële overzichten 2019

Ons oordeel

Wij hebben de financiële overzichten 2019 van het baten-lastenagentschap Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit van het ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit gecontroleerd. Naar ons oordeel geven deze financiële overzichten een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van het baten-lastenagentschap Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit op 31 december 2019, van de baten en lasten over 2019 en van de comptabele rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties over 2019 in overeenstemming met de verslaggevingsvoorschriften die zijn opgenomen in de Comptabiliteitswet 2016 en de daaruit voortvloeiende regelgeving, waaronder de Regeling agentschappen en de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften 2020.

De financiële overzichten bestaan uit:

- de balans per 31 december 2019 (bladzijde 10);
- de staat van baten en lasten over 2019 (bladzijde 11);
- het kasstroomoverzicht over 2019 (bladzijde 12);
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen (bladzijde 13 – 31);
- de verantwoording over de comptabele rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties over 2019 (bladzijde 7, paragraaf "Mededeling in zake de rechtmatigheid van transacties").

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële overzichten'.

Wij zijn onafhankelijk van het baten-lastenagentschap Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

13/3

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Benadrukking van bepaalde aangelegenheden

Stelselwijziging verantwoording bijdragen voor bedrijfsvoering

Wij wijzen u op de in paragraaf 4.4 "Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling" op bladzijde 13-15 opgenomen toelichting en de effecten op het vermogen per 31 december 2018 en 2019 en het resultaat over 2018 en 2019 betreffende een doorgevoerde stelselwijziging. Deze omstandigheid heeft niet geleid tot aanpassing van ons oordeel.

Waardering geactiveerde ICT-systemen

Wij wijzen u op de in de toelichting op bladzijde 17 opgenomen "Extra toelichting t.a.v. INSPECT". Per 1 juli 2019 is de verdere ontwikkeling en implementatie van INSPECT stop gezet. Op het moment van vaststellen van de jaarrekening geldt dat (1) het gebruik van INSPECT nog hetzelfde is als op 30 juni 2019 en (2) er nog geen uitkomsten bekend zijn vanuit het herbezinningstraject over het toekomstig gebruik van INSPECT. Deze uitkomsten kunnen in de loop van 2020 alsnog aanleiding geven tot een herwaardering van INSPECT, met de bijbehorende effecten voor het resultaat en eigen vermogen van de Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit. Deze omstandigheid heeft niet geleid tot aanpassing van ons oordeel.

Openbaarmaking

De ADR is de interne auditdienst van het Rijk. Onze rapporten zijn primair bestemd voor de opdrachtgevers met wie wij een opdracht zijn overeengekomen. De ministerraad heeft op 19 februari 2016 een beleidslijn vastgesteld voor het openbaar maken van rapporten van de ADR. Op grond daarvan zal de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit deze controleverklaring op of na verantwoordingsdag, 20 mei 2020, plaatsen op de website van de Rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl)

B. Verklaring over de in het intern jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de financiële overzichten omvat het jaarverslag ook het directieverslag (bladzijde 4-6), bedrijfsvoeringsparagraaf (bladzijde 7-9) en overige gegevens (bladzijde 32).

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- niet strijdig is met de financiële overzichten en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die is vereist op grond van de verslaggevingsvoorschriften die zijn opgenomen in de Comptabiliteitswet 2016 en de daaruit voortvloeiende regelgeving, waaronder de Regeling agentschappen en de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften 2020.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de financiële overzichten of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de financiële overzichten.

De leiding van het baten-lastenagentschap is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de financiële overzichten

Verantwoordelijkheden van de leiding van het baten-lastenagentschap voor de financiële overzichten

De leiding van het baten-lastenagentschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de financiële overzichten die het vermogen, de baten en lasten en de comptabele rechtmatigheid getrouw dienen weer te geven in overeenstemming met de verslaggevingsvoorschriften die zijn opgenomen in de Comptabiliteitswet 2016 en de daaruit voortvloeiende regelgeving, waaronder Regeling agentschappen en de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften 2020. In dit kader is de leiding van het baten-lastenagentschap verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die zij noodzakelijk acht om het opmaken van de financiële overzichten mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële overzichten

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de beslissingen die gebruikers op basis van deze financiële overzichten nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de financiële overzichten afwijkingen van materieel belang bevatten als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het baten-lastenagentschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het baten-

[redacted] 13/3

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

lastenagentschap en de toelichtingen die daarover bij de financiële overzichten zijn opgenomen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de financiële overzichten en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de financiële overzichten een getrouw beeld geven van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de leiding van het van baten-lastenagentschap Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 13 maart 2020

Auditdienst Rijk

[redacted]

[redacted] 13/3

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën